

МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ З ОНЛАЙН-ПІДРУЧНИКОМ

Під час підготовки цих матеріалів автори мали на меті, з одного боку, зробити процес знайомства з історичним минулим для учнів більш системним та цікавим, за рахунок використання сучасних комп'ютерних технологій, а з іншого, допомогти педагогам тематично глибше і методично грамотніше провести заняття.

Відтак, робота під час уроку є насиченою та цікавою, а також передбачає можливість цілісного сприйняття навчального матеріалу. Ми усвідомлюємо, що часовий відтинок у неповні 45 хв. є недостатнім, щоб максимально засвоїти порушену на занятті проблематику. Відтак пропонуємо відмовитися від репродуктивних методик опитування на початку уроку та організувати заняття таким чином, щоб активізувати самостійну роботу учня чи учениці, надати їм можливість використовувати інформацію як інструмент для розв'язання поставлених перед ними завдань, вирішення певних проблем.

Запропонована нашим колективом система організації роботи з учнями не передбачає традиційних домашніх завдань. Формування позитивної мотивації учнів на уроці шляхом гармонійного поєднання педагогами змістової та методичної складових – основа для самостійного дослідження проблемних питань уроку за його межами. Такий підхід має можливість розширити освітній простір. Діти можуть самостійно ознайомлюватися з питаннями, які несуть додатковий пізнавальний характер: перегляд відеофільмів, презентацій, інтерактивних карт, ознайомлення з історичними джерелами, відвідування меморіальних місць тощо.

Сподіваємося, що наш доробок стане корисним ресурсом для вчителів історії та їхніх підопічних. Маємо надію, що такий незвичний формат організації роботи зі школярами на уроці дасть новий імпульс суспільній дискусії щодо вдосконалення історичної освіти в Україні відповідно до викликів сучасності.

З повагою,
авторський колектив підручника

ТИПОВА СХЕМА ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ УЧНІВ

Перед заняттям учитель роздруковує «Поради колезі» та ознайомлюється з рекомендаціями щодо проведення уроку. Для школярів, у свою чергу, слід роздрукувати «Робочий листок для учня» та «Опорну таблицю» (за бажанням). Важливо, щоб кожен учень, окрім згаданих вище роздрукованих матеріалів, мав можливість доступу до Інтернету через комп'ютер, планшет, мобільний телефон. Можна попередньо завантажити курс на носії інформації та згодом поступово їх використовувати.

Основні етапи роботи передбачають ознайомлення з проблематикою уроку та його візуальним рядом, роботу з короткими інформаційними повідомленнями (стікерами), хронологічною таблицею, заповнення «Листка для учня», виконання тестів, рефлексію тощо.

Пропонуємо здійснювати комплексне оцінювання рівня засвоєння учнями матеріалів певної теми та сформованих компетентностей як за результатами проходження ними онлайн-тестів, виконання завдань на Робочих листках для учня, так в результаті усного опитування. Слід мотивувати активність дітей у ході дискусій, залучати учнівське оцінювання, самооцінювання тощо.

Ми свідомі того, що запропонований план проведення занять (уроків) носить рекомендаційний характер. Наше завдання – допомогти педагогам-колегам побачити інший підхід до вивчення складної теми Другої світової війни і спонукати творчо використовувати матеріали та методологію відповідно до свого власного педагогічного досвіду.

Етап	Характеристика організації роботи на уроці	Орієнтовний час
Ознайомлення з темою уроку та ключовим питанням	Важливо наголосити на проблематиці, порушеній у ключовому питанні, яке є наскрізним для матеріалів усього уроку.	2 хв.
Ознайомлення з Фоторядом (ліва візуальна частина сайту)	Учні самостійно переглядають Фоторяд до уроку. Як правило, він містить біля п'яти візуальних джерел, які демонструють головні події, проблеми того чи іншого періоду війни. Попри те, що значна частина візуального матеріалу буде незрозумілою для учнів, основним завданням цього етапу є зацікавити школярів, вмотивувати їх до пошуку нової інформації.	4 хв.
Ознайомлення з коротким описом того чи іншого періоду (права текстова частина сайту)	Як правило, у цьому тексті міститься найбільш загальна чи влучна характеристика того чи іншого періоду Другої світової війни.	3 хв.
Робота зі стікерами	<p>Під стікером ми маємо на увазі відносно коротке проілюстроване текстове повідомлення про певну сторінку Другої світової війни. Кожен урок нараховує від 5 до 10 стікерів.</p> <p>Стікер може супроводжуватися запитаннями, відповіді на які учні повинні шукати під час ознайомлення з матеріалами окремого стікера чи уроку загалом. Послідовність перегляду стікерів є заданою у шкалі нижче, хоча учні самостійно можуть визначати зручну для них послідовність. Коментування чи обговорення матеріалів кожного стікера регламентується педагогом залежно від часових можливостей на уроці. У кінці багатьох стікерів є кнопка «Дізнатися більше», що надає учням більш детальну інформацію.</p>	12 хв.
Робота з Опорною таблицею	В Опорній таблиці акумульовано та узагальнено весь фактологічний матеріал до кожного уроку. Засвоєння цього матеріалу дозволяє системно зберігати у пам'яті основні факти. Більшість зі запропонованих таблиць має порівняльні графи подій, які відбувалися в Україні та на європейській чи світовій арені.	8 хв.
Робота з «Робочим листком для учня»	Учні на роздрукованих «Робочих листках для учня» закріплюють отримані знання. Їм дозволено користуватися Опорною таблицею чи матеріалами до стікерів.	8 хв.
Тестування та оцінювання школярів. Підсумок	<p>Проведення тестування відповідно до 12 запитань у кожному уроці в систематизованій онлайн-програмі.</p> <p>Підвести підсумки заняття можна за допомогою методу незакінчених речень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сьогодні я дізнався / дізналася... - Завдяки сьогоднішньому заняттю я зрозумів / зрозуміла... - Після цього уроку я зможу пояснити своїм однокласникам, що...	8 хв.